Хроніка
культурно-мистецького життя Чернівецької області
за травень 2023 року

Загальні питання

3 травня працівниками управління культури обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) Артуром Бошганом і Денисом Саїном спільно з директором Чернівецький обласний центр з питань культурної спадщини Юрієм Преступенком підбито підсумки трьох практичних семінарів (м. Вижниця, м. Чернівці та смт Кельменці) на тему: «Охорона історико-культурної спадщини Буковини у сучасних умовах».

5 травня відділ з питань культури і мистецтва, охорони культурної спадщини управління культури взяв участь у семінарі Міністерства культури та інформаційної політики на тему: «Жива спадщина: оцінка втрат та можливостей».

17 травня на базі ЗЗСО села Дорошівці Чернівецького району відбулося вшанування 160-річчя від дня народження українського письменника, просвітителя, педагога Івана Бажанського та нагородження цьогорічних лауреатів Міжнародної літературної премії імені Івана Бажанського. Цьогоріч ними стали: Любов Бажанська; отець Віталій Мензак; Алла Антофійчук; колектив Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Михайла Івасюка (директорка Наталія Філяк) за значний внесок у розвиток української літератури і пропаганду творчості письменника, учителя і майстра драматурга Буковини Івана Бажанського та з нагоди 160-ї річниці з дня його народження. У заході взяла участь заступниця директора з питань наукової роботи ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка Марія Довгань, яка презентувала перший випуск біобібліографічного довідника «Лауреати літературної премії імені Івана Бажанського» (2001–2022 рр.).

З нагоди Всесвітнього Дня вишиванки в місті Чернівцях відбулися наступні заходи: хвилина мовчання, вшанування пам’яті загиблих на Центральній площі; акція «Народжені у вишиванках», передача вишиванок для новонароджених українців; захід за участю жінок-переселенок; фотовиставка «Переможна вишиванка» у дворику ратуші; презентація проєкту реконструкції Скверу Дня вишиванки (за участі архітектурної компанії «AddLine group» та представників Чернівецької міської ради); презентація вперше відтвореної вишитої сорочки Ольги Кобилянської (амбасадорка – актриса Римма Зюбіна) в межах проєкту «Вишивка в одязі видатних українців» (кураторка проєкту – Тетяна Зез); презентація книги «Нетлінні» (за участі Лесі Воронюк, Володимира Щибрі, Миколи Шкрібляка, Віри Китайгородської, Оксани Микитюк, Дарії Стасюк, «Гойра-Груп»); виставка «Врятовані» (врятовані військовослужовцями вишиті сорочки та рушники з деокупованих сіл Харківщини) (музей вишиванки, вул. Омеляна Поповича, 2); творча зустріч «Вишиванка – вбрання української культурної еліти» (Чернівецький обласний меморіальний музей Володимира Івасюка,

вул. Івана Дзюби, 40, кв. 1); показ документального фільму «Спадок нації» за участі творчої групи (Буковинський центр культури і мистецтва, вул. Йозефа Главки, 1а).

Голова Чернівецької обласної військової адміністрації Руслан Запаранюк вручив громадській діячці Лесі Воронюк відзнаку «Вдячна Буковина».

Театрально-концертне життя

Театральні дійства

19–21 травня в репертуарі Чернівецького академічного українського музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської відбулася прем'єра всесвітньо відомої шекспірівської історії про трагічне кохання «Ромео і Джульєтта» (у перекладі Юрія Андруховича).

У Чернівецькому академічному обласному театрі ляльок 5 травня відбулась вистава «Їжачок-ніндзя» у постановці режисера Івана Даніліна.

25 та 31 травня на малій сцені Чернівецького обласного академічного музично-драматичного театру ім. Ольги Кобилянської у Чернівцях – прем'єра сімейної саги «Мати гіркого (гугл транслейт)».

Концертна діяльність

У Чернівецькій обласній філармонії ім. Дмитра Гнатюка відбулися такі концерти: 5 травня – вечір української пісні «Єдина і вільна»; 6 травня – вечір української пісні вокальної студії Тетяни Петришин; 6 травня – концерт органної музики Світлани Позднишевої (м. Львів); 13 травня – Заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю ім. Андрія Кушніренка «Весняні передзвони»; 14 травня – концерт органної та вокальної музики Світлани Бардаус (орган), Ольги Антощук (сопрано); 17 травня – найкращих виконавців, володарів гран-прі обласних конкурсів сезону 2022/2023 серед учнів музичних шкіл та шкіл мистецтв; 21 травня – відомого українського співака Ярослава Карпука, відомого як YAKTAK; 26 травня – народної артистки України Катерини Бужинської та заслуженого артиста України Михайла Грицкана з програмою «Україна – це ти»; 28 травня – концерт фортепіанної музики «Французька весна»; 31 травня – концерт заслуженого артиста України Володимира Фісюка (тенор) «O sole mio».

У Чернівецькому військовому госпіталі солісти Чернівецької обласної філармонії ім. Дмитра Гнатюка дали ряд концертів: 4 травня – Академічний камерний хор «Чернівці». У його виконанні прозвучали всесвітньо відомі українські та зарубіжні пісні, а також така рідна чернівчанам «Марічка»;
11 травня для військовослужбовців виступали: заслужена артистка України Олена Урсуляк (колоратурне сопрано), заслужена артистка України Марія Фантух (художнє слово) та Світлана Дейбук (фортепіано); 18 травня – солісти Чернівецької обласної філармонії ім. Дмитра Гнатюка, народні артисти України Оксана Савчук та Іван Кавацюк (дует «Писанка»).

У Центральному палаці культури м. Чернівців: 16 травня – концерт народного аматорського вокального гурту «Козацька Берегиня» та народного аматорського вокально-інструментального ансамблю «Карпати»; 17 травня – концерт зразкового аматорського ансамблю народного танцю «Весна»;
19 травня – концерт зразкової вокальної студії «Шарм» під керівництвом Людмили Кірнадз; 22 травня – концерт народного аматорського вокального ансамблю «Марічка» з мюзиклом лібрето та музикою Любомира Равлюка «Мелодія долі».

27 травня в палаці «Академічний» в Чернівцях відбувся концерт фольклорного театру-студії «Ґердан».

Фестивалі. Гастролі

16 травня на Сокирянщині відбувся І етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси». Цьогоріч у ньому взяли участь шкільні колективи із 13 закладів загальної середньої освіти. Фольклорні дійства різних обрядів та звичаїв свого краю представили учні із сіл Коболчин, Романківці, Гвіздівці, Селище, Михалкове, Грубна, Шебутинці, Василівка, Кормань, Вашківці, Кулішівка та школярі міста Сокиряни.

19 травня в Центрі естетичного виховання «Юність Буковини» відбувся обласний фестиваль-конкурс народного танцю. У заході взяли участь 20 хореографічних колективів народного танцювального мистецтва (понад 300 учасників), віком від 9 до 18 років.

20 травня в Чернівцях стартував музичний фестиваль «MYKOLAICHUK MUSIC FEST», який організував культурно-мистецький центр ім. Івана Миколайчука.

21 травня в селі Довгопілля Конятинської громади Вижницького району започатковано фестиваль-конкурс, присвячений пам’яті видатного земляка «Стежками казок Миколи Зінчука». На сцені місцевого будинку культури
11 дитячих театральних колективів із громад району намагалися оживити казкові образи та вибороти першість, демонструючи свої таланти.

Літературне життя краю

У дитячому артвидавництві «Чорні вівці» вийшла друком нова книжка «Малючки» української письменниці з Чернівців Христі Венгринюк.

До річниці смерті художника-графіка та фотографа Рудольфа Лекалова (1933–2021) Чернівецька обласна організація Національної спілки письменників України презентувала в Чернівецькому обласному краєзнавчому музеї серію листівок «Соковитими барвами плеканий». Це добірка віршів Миколи Бучка, Василя Васкана, Віталія Демченка, Василя Джурана, Олександра Довбуша. Віталія Колодія, Мірчи Лютика, Михайла Ревуцького, присвячені Другу, Митцеві, Майстру.

30 травня у медіа-центрі «Belle Vue» відбулася презентація книжки Вадима Денисенка «Як зруйнувати русскій мір», яка нещодавно вийшла у видавництві «Наш формат» (м. Київ).

Музейна справа

З нагоди Міжнародного дня музеїв 18 травня чернівецькі музеї організували цикл заходів: Чернівецький обласний художній музей – презентацію каталогу та відреставрованої ікони «Страшний Суд» (18 ст., Путильський р-н); Чернівецький обласний краєзнавчий музей – виставку «Археологічні старожитності Буковинського крайового музею»; презентацію «Музейного щорічника», Випуск 6–8 (2021–2023); відкриття експозиції відділу «Буковинська діаспора»; відкриття виставки «Чарівний світ комах», експозицію науково-дослідного експозиційного відділу природи краю; Чернівецький обласний меморіальний музей Володимира Івасюка – фотосесію із скрипкою композитора Володимира Івасюка – одним із його найулюбленіших музичних інструментів; Чернівецький літературно-меморіальний музей Ольги Кобилянської – музейну імпрезу «Його величність експонат».

З нагоди 35-річчя створення Чернівецького художнього музею та Міжнародного дня музеїв 17 травня відбулося відкриття виставки власних творів двох співробітників музею. Мистецький проєкт «Збережімо код нації» представив бісерні прикраси Ольги Денисової, завідувачки наукового сектору декоративно-прикладного мистецтва, та фотопортрети, створені її колегою Альбертом Комарі, старшим науковим співробітником наукового сектору декоративно-прикладного мистецтва.

У Чернівецькому обласному краєзнавчому музеї 5 травня відбулася лекція із серії заходів до 160-річчя заснування Буковинського музейного товариства в Чернівцях; 12 травня – виставка «Карл Ромшторфер про буковинські старожитності» та публічна лекція Миколи Ільківа «Археологічні студії Карла Ромшторфера»; 15 травня – публічна лекція кандидата історичних наук, провідного наукового співробітника відділу новітньої історії краю Миколи Глібіщука «Фотографія як джерело вивчення Першої світової війни»; 16 травня – презентація виставки «Село Багринівка – колиска родини Мандичевських» із циклу «Моє рідне село», присвячена Міжнародному дню музеїв; 22 травня – відкриття тимчасової виставки «Їстівні гриби Буковини»; 30 травня – публічна лекція «Калка 1223 р.: поворотний момент вітчизняної історії» кандидата історичних наук, провідного наукового співробітника науково-дослідного експозиційного відділу археології, історії середніх віків і нової історії краю Чернівецького обласного краєзнавчого музею Андрія Федорука.

У Чернівецькому обласному художньому музеї 9 травня пройшла зустріч з унікальним буковинським майстром ювелірного мистецтва, членом Спілки художників України, лауреатом всеукраїнської премії ім. Катерини Білокур Штефаном Пержаном та дипломантом багатьох конкурсів; 10 травня

відкрилася ювілейна персональна виставка заслуженого художника України Манолія Тирона; 12 травня на ювілейній виставці творів відомого буковинського ювеліра Штефана Пержана – зустріч майстра з групою студентів 1-4 курсів кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва і реставрації Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка; 23 травня – відкриття виставки дитячих художніх робіт вихованців художньої студії «START» «Пливи, рибо, пливи..» та виставка курсових та дипломних робіт студентів Вижницького фахового коледжу мистецтв та дизайну ім. Василя Шкрібляка «Художнє ткацтво»; з нагоди завершення мистецької акції «Оберіг для українського воїна» – урочисте передавання вишитих оберегів українським захисникам.

У Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка 8–12 травня – огляд благодійної виставки дитячих художніх та творчих робіт «Дитинство, яке перевернула війна»; 9 травня – захід «За мирне небо, за життя!» спільно з департаментом соціального захисту населення Чернівецької ОВА (Барбуца Руслан) для дітей загиблих захисників України; 22 травня відкрили виставку картин художника Йосипа Захандревича «Не сумуй за веснотравнем» до 44-ї річниці пам'яті композитора Володимира Івасюка.

У Чернівецькому літературно-меморіальному музеї Юрія Федьковича 3 травня – виставка «Найвище право журналіста – іти попереду у бій» (Юрій Федькович – перший редактор «Буковини», першої в краї української газети) до Всесвітнього дня свободи преси; 16 травня – святкова імпреза «Свята до матері любов…» до Дня Матері; 23 травня – зустріч з буковинською письменницею Оленою Логіновою «Моє серце – в Молитві…» до Дня слов'янської писемності й культури.

Виставкова діяльність. Вернісажі

2 травня у Буковинському центрі культури і мистецтва відкрилася виставка вишитих виробів на великодню тематику та карти України під назвою «Писанкова Україна».

У Центрі культури «Вернісаж» 6 травня – благодійна художня виставка Володимира Сандюка «Моя Україна»; 11 травня – виставка творчих робіт здобувачів освіти вищого професійного художнього училища № 5 м. Чернівці «З Україною в серці»; 14 травня – фотовиставка «Прикордонники і прикордонниці: сім'я і війна», приурочена до Дня матері та Дня батька; 24 травня – звітна виставка екзаменаційних робіт випускників художньої школи ім. Миколи Івасюка міста Чернівців – «НАС 49», присвячена Міжнародному дню захисту дітей, де представлені екзаменаційні роботи випускників чотирьох класів з рисунку, живопису, композиції, скульптури.

12 травня в Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського (м. Коломия) відкрилася виставка «З буковинських кросен», на якій представлено одягову тканину та доповнення з колекції Миколи Шкрібляка.

14 травня з нагоди Дня матері та Всесвітнього дня вишиванки в Буковинському центрі культури і мистецтва презентували етнопроєкт «Сонце Великодня».

Бібліотечна робота

1 травня відбулося засідання кіноклубу медіапросвіти з прав людини Docudays UA при Чернівецькій ОУНБ ім. Михайла Івасюка. Присутні мали змогу переглянути кінострічку режисера Мате Барта «Чемпіонка».

2 травня філія обслуговування юнацтва ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка організувала друге заняття Школи соціальної адаптації підлітка «Пізнай себе» із серії спілкувань з молодшими підлітками на тему жорстокості, булінгу та недоторканості особи.

3 травня в абонементі юнацької філії ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка – інформаційна бесіда-пропозиція «Кличу в свою професію», яка допомогла старшокласникам, котрі ще не визначилися з вибором майбутньої професії.

5 травня завідувачка відділу обслуговування користувачів обласної книгозбірні Марина Ріга взяла участь у регіональній конференції «Безбар'єрна Україна», яка проходила в культурно-мистецькому центрі ім. Івана Миколайчука. У форматі двох панельних дискусій відбулося обговорення тем: Чому безбар'єрність – важливе питання; Чому воно стосується всіх людей та всіх сфер життя; Які рішення для впровадження безбар'єрності приймають місцеві органи влади, щоб зробити нашу реальність у містах/громадах безбар'єрною; Регіональні плани щодо безбар'єрної відбудови України. Також відбулась відеопрезентація «Довідника безбар'єрності», створеного за ініціативи першої леді України Олени Зеленської.

З нагоди 187-ої річниці від дня народження українського письменника Сидора Воробкевича у Кельменецькій центральній бібліотеці талановитому буковинцю було присвячено літературно-музичне досьє «Сидір Воробкевич – перлина Буковинського краю» та книжкову виставку «Жайвір Буковинської весни».

До Міжнародного дня боротьби за права людей з особливими потребами в Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей провели урок доброзичливості «Байдужість – найстрашніший ворог».

В ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка та в Чернівецькій обласній дитячій книгозбірні члени Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України презентували серії листівок: 2 травня – «Мар'їнка» (до 400 днів незламності українських міст і сіл у війні з рф); 9 травня – «Горицвіт жовтих вод» (вірші-присвяти багатолітньому учасникові Загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання» Олександрові Бережному), «Фортеці духу. Хотинська» (вірші-присвяти українським бастіонам); 10 травня – «Сокровенний голос» (міжнародна серія листівок віршів-присвят професорові кафедри музики факультету педагогіки, психології та соціальної роботи ЧНУ ім. Юрія Федьковича, співакові Іванові

Дерді); 23 травня – «Речники Хоробрості» в межах проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України «Слово – у гарячих лавах української нації».

До Дня пам'яті та примирення Чернівецька обласна дитяча бібліотека розгорнула книжкову виставку-спомин «Пам'ять полум'яних років».

9 травня в обласній книгозбірні відбулася онлайн-дискусія в межах телепроєкту «Життя з присмаком війни» каналу ТВА у співпраці з Чернівецьким обласним об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка та Чернівецькою обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Михайла Івасюка.

До Дня Європи у Кельменецькій центральній бібліотеці провели книжковий калейдоскоп «До Європи – через книгу» та розгорнули книжково-ілюстративну виставку «Україна – серце Європи», на якій представили художні твори відомих письменників з країн Європейського Союзу; в центральній бібліотеці Сокирянської міської ради проведена інформаційна година «Ми – Українці, ми – Європейці».

До 75-річчя від дня народження художника, майстра художньої обробки металу, шкіри Манолія Тирона обласна книгозбірня розгорнула віртуальну виставку «З рідного джерела».

До Дня матері відділ краєзнавства підготував поетичний відеоряд, а в Чернівецькій обласній бібліотеці провели театралізоване свято «У таку чудову днину між пташок дзвінких пісень, в серце кожної дитини йде з любов'ю мамин день».

11 травня, відгукуючись на численні прохання батьків, вчителів та старшокласників Чернівецького ліцею № 14, Школа соціальної адаптації підлітка «Пізнай себе» провела третє заняття із статевого виховання молоді.

12 травня в межах проєкту «Невипадкові зустрічі» відділ краєзнавства організував зустріч «Поетичні струни Інни Гончар» з талановитою поетесою.

З нагоди 150-ти річчя від дня народження гетьмана України Павла Скоропадського центральною бібліотекою Сокирянської міської ради Дністровського району розгорнуто книжкову виставку «Павло Скоропадський – останній гетьман України».

До 140-річчя з часу створення п'єси Михайла Старицького «За двома зайцями» працівники відділу абонемента організували онлайн-виставку однієї книги в межах проєкту «Ювілей української книги».

16 травня до Дня Європи у відділі обслуговування користувачів обласної книгозбірні відбувся діалог студентів Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну із завідувачем кафедри політології та державного управління факультету історії, політології та міжнародних відносин, директором науково-дослідницького інституту європейської інтеграції та регіональних досліджень Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, доктором політичних наук, професором Анатолієм Круглашовим.

У межах проєкту «Постаті. Сучасна літературна Україна» працівники відділу абонемента обласної книгозбірні з нагоди 50-річчя від дня

народження письменниці Наталії Сняданко запропонували відеопрезентацію «Літературу дуже важко поєднувати з життям».

17 травня у відділі документів з економічних, технічних та природничих наук обласної книгозбірні відбулася презентація книг Василя Васкана «Колос Глігора. До 80-річчя Степана Савовича Глігора» та Бориса Кириченка «Бастіон філософії Глігора: любові колос золотий».

18 травня в ЧОУНБ ім. М. Івасюка – творча зустріч «Реверанс душі Ганни Біленчук».

21 травня у відділі обслуговування користувачів обласної книгозбірні в межах роботи студії «Відродження нації» переглянули та обговорили документальний фільм «Репресії в Україні в 1920–1970 роках» з циклу «Пишемо історію».

21 травня в ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка відбулося чергове засідання клубу «Унікальний світ астрології».

22 травня у стінах ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка презентували п’яту персональну виставку буковинської художниці Юлії Яковлевої «Чернівці – то любов!».

24 травня до Дня слов’янської писемності і культури Чернівецька обласна бібліотека для дітей організувала урок-мандрівку в минуле «Код Кирила і Мефодія».

У межах проєкту «Письменники України: знайомство зблизька», започаткованого Чернівецькою обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Михайла Івасюка, відбулися зустрічі з Наталкою Гейман – філологинею, журналісткою, поеткою та волонтеркою з Дніпра: 25 травня – в обласній книгозбірні; 26 травня – в селах Малий Кучурів та Чорний Потік Чернівецького району; 30 травня – в Хотинській громаді Дністровського району; 31 травня – в Кіцманській громаді Чернівецького району.

30 травня в ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка у межах письменницько-бібліотечного марафону відбулася презентація збірки поезії Василя Аністратенка «Обрії».

30 травня в Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей презентували книгу Григорія Фальковича (українського поета і прозаїка єврейського походження, громадського діяча, члена Українського ПЕН та НСПУ) «Руді і Чумацький Шлях».

31 травня в ЧОУНБ ім. М. Івасюка відбулася інтерактивна лекція, засідання філософського клубу «Релігія. Людина. Суспільство».

Навчання кадрів

1 травня бібліотекарі Чернівецької області, зокрема фахівці ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка, стали учасниками онлайн-наради щодо нагальних потреб жителів територіальних громад у наданні якісних культурних послуг, яку організували Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти (Держмистецтв) спільно з Міністерством культури та інформаційної політики України (МКІП).

3 травня фахівці ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка взяли участь у проблемному семінарі «Актуальні питання бібліотечної статистики», який організували спеціалісти Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого на виконання наказу Міністерства культури та інформаційної політики України (МКІП) від 04.04.2023 № 154 «Про подання статистичних та адміністративних звітів».

10 травня в обласній книгозбірні для підтримки організації діяльності публічних бібліотек територіальних громад області в онлайн-режимі провели методичну годину, на якій фахівці науково-методичного відділу презентували аналітично-статистичний щорічник за 2022 рік «Бібліотечна Буковина у цифрах».

16 травня в ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка в онлайн-режимі відбулася методична година щодо проведення обласного онлайн-конкурсу публічних бібліотек Чернівецької області на кращий бібліотечний захід з промоції книги і читання «Читаймо! Вчимось! Перемагаймо!».

16 травня Чернівецька обласна бібліотека для дітей провела методичну онлайн-лабораторію для працівників спеціалізованих бібліотек для дітей та бібліотечних працівників ТГ області на тему: «Конкурси як складова залучення нових читачів до бібліотеки».

22 травня в стінах обласної книгозбірні пройшов тренінг для бібліотечних працівників «Запобігання професійному вигоранню». Подія відбулася з ініціативи місії регіонального хабу Міжнародної організації з міграції в м. Чернівці.

31 травня на базі РТЦ обласної книгозбірні для публічних бібліотек територіальних громад області відбувся консультаційний онлайн-практикум «Публічно-шкільний формат бібліотек громади: виклики та реалії».